

яких фінансові, виробничі, інтелектуальні та інші ресурси обох партнерів об'єднуються з відповідним розподілом ризиків, відповідальності та винагород (відшкодувань) між ними, для взаємовигідної співпраці на довгостроковій основі у створенні нових або модернізації (реконструкції) діючих об'єктів, які потребують залучення інвестицій, та використання таких об'єктів відповідно до умов інвестиційних угод (договорів).

Державно-приватне партнерство спрямовано забезпечити реалізацію таких інноваційних проектів, які характеризуються відносно низькою комерційною ефективністю та високою суспільною привабливістю. Саме такі проекти потребують державної підтримки, оскільки їх здійснення передбачає забезпечити суспільству значний соціальний ефект, однак у зв'язку з відносно низькою фінансовою ефективністю не приваблює приватних учасників бути зацікавленими у їх реалізації.

В сучасних умовах, застосування державно-приватного партнерства для фінансування інноваційних проектів має наступні переваги для держави: активізація інвестиційної діяльності, ефективне управління державним майном, оптимізація розподілу ризиків, використання досвіду приватних компаній, розвиток форм проектного фінансування, підвищення ефективності інфраструктури, стимулювання підприємницького мислення у процесі використання фінансових ресурсів, рівноправний діалог між владою та бізнесом. Також варто зупинити увагу на перевагах державно-приватного партнерства для приватного бізнесу: залучення бюджетних коштів до проекту, оптимізація розподілу ризиків по проекту, позитивний імідж у суспільстві, розширення можливостей отримання пільгових кредитів під державні гарантії від міжнародних та вітчизняних фінансових установ, підвищення статусу проекту через участь держави.

Отже, задля підвищення ефективності використання джерел фінансування інноваційних проектів актуальним на сьогодні питанням є збільшення частки державної участі у фінансуванні інноваційної діяльності підприємств України, а також підвищення уваги держави та суспільства в цілому до рівня інноваційної діяльності, формування приватно-державного партнерства та інвестиційно-інноваційної культури.

Перелік посилань:

1. Про державно-приватне партнерство [Електронний ресурс] : Закон України від 01.07.2010 р. № 2404-VI. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/>

2. Тараненко В. І. Державно-приватне партнерство в інноваційній сфері: світовий досвід та перспективи розвитку в Україні [Електронний ресурс] / В. І. Тараненко, О. В. Охінько. – Режим доступу : <http://duan.edu.ua/uploads/bjulleten2011/13172.pdf>

3. Єрмак С. О. Джерела фінансування інноваційної діяльності в Україні [Електронний ресурс] / С. О. Єрмак, О. О. Лісніченко. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4034>

ОЦІНКА ТА АНАЛІЗ РИЗИКІВ У ЛІЗИНГОВИХ ОПЕРАЦІЯХ

С.В. Ларка

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Будь-який інвестиційний проект є ризиковим вкладенням, тому що ризик виникає завжди, коли є невизначеність щодо майбутніх результатів. Тому практика інвестиційного проектування розглядає, у числі інших, аспекти невизначеності, у яких передбачається кількісна міра – ризик. Аналіз ризиків інвестиційного проекту припускає підхід до ризику не як до статичного, незмінного, а як до керованого параметру, на рівень якого можливо та потрібно впливати. Тому управління ризиками включає розробку та реалізацію обґрунтованих для даного проекту рекомендацій та заходів, спрямованих на зменшення ризику до прийняттого фінального рівня, заснованого на проведенні необхідних досліджень та розробці нейтралізуючих заходів.

При проведенні угод лізингу важливу роль грають майнові ризики, які впливають із майнового права (зокрема, права власності) та містять у собі ризик випадкової загибелі об'єкту лізингу при його знищенні, руйнуванні, крадіжці, ризик погіршення технічного стану об'єкту лізингу внаслідок його пошкодження, передчасного зносу. Відносно лізингових договорів поняття власності грає немаловажне значення, особливо в оцінці ризику угоди. Визначальна роль належить користувачеві, що є ініціатором всієї угоди та несе практично всі ризики власника, не будучи таким юридично. Активна роль лізингоодержувача кореспондується з пасивною роллю лізингодавця, чия участь в угоді та право власності зведене до фінансування, а після закінчення строку договору до повернення своїх капіталовкладень.

Положення про розподіл ризиків міститься у звичайних для лізингових договорів пунктах про відповідальність третіх сторін. Як відзначалося вище, у випадку виявлення дефектів в об'єкті лізингової угоди лізингодавець вважається повністю вільним від гарантійних зобов'язань та у порядку компромісу уступає лізингодержувачу право пред'явлення рекламаций до постачальника даного об'єкту. Для лізингових операцій характерний ризик, пов'язаний з комерційним підприємництвом (зниження обсягу продукції, що реалізується, збільшення витрат обігу та ін.) та ризик фінансового підприємництва (неплатоспроможність лізингодержувача, зміна курсу валют та ін.) Так майже кожен лізинговий контракт, особливо великий, супроводжується вивченням фінансової надійності лізингодержувача.

Через те що фінансово-економічна діяльність лізингових компаній часто пов'язана з можливістю виникнення негативних наслідків, несприятливих результатів, виникає потреба розробки методів та засобів, що зменшують імовірність їхньої появи або локалізуючих негативні наслідки. Оптимальний варіант – це план дій, що за даних обставин дає найкращі економічні та соціальні результати та ураховує найбільшу імовірність досягнення цілі та відхилення від неї.

У вітчизняній економічній науці власно кажучи відсутні загальноовизнані теоретичні положення щодо підприємницького ризику, фактично не розроблені методи оцінки ризику стосовно тих або інших виробничих ситуацій та видів підприємницької діяльності, відсутні рекомендації щодо шляхів та способів зменшення та запобігання ризику. Управління ризиками – це специфічна область менеджменту, що вимагає знань в області теорії фірми, страхової справи, аналізу господарської діяльності підприємства, математичних методів оптимізації економічних завдань і т.д.

Процес управління в умовах невизначеності базується на аналізі самих ризиків, є безперервним і здійснюється на всіх фазах життєвого циклу проекту за допомогою моніторингу, контролю та необхідних коригувальних впливів. Методи управління проектними ризиками можуть стати засобами ефективного реалізації самих проектів на всіх рівнях управління.

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ЯК СКЛАДОВА РЕГІОНАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

*О.М. Лендсл, аспірант
Мукачівський державний університет*

У час постійних криз та гострих соціальних і екологічних проблем, досягнення економічного зростання для стійкого і всебічного розвитку є більш важливим, ніж коли-небудь. Інвестиції є основною рушійною силою такого зростання. Залучення інвестицій та досягнення сталого розвитку економіки є пріоритетом для всіх країн, а особливо для тих, що розвиваються.

Розвиток ринку капіталу неможливий без співпраці між країнами в різних сферах, запозичення та обміну їх досвідом з адаптацією до реалій кожного конкретного ринку. Інвестиційна політика знаходиться під впливом різноманітних процесів, що відбуваються в економічному, фінансовому, геополітичному світі. Тенденції у сфері інвестиційної політики, звичайно, відбивають ці зміни одними з перших.

Ряд конкретних запитань, що виникає, підкреслює необхідність удосконалення глобальної координації з питань інвестиційної політики, які можуть бути ефективно вирішені тільки шляхом міжнародної співпраці. У широкому сенсі, інвестиційна політика «нового покоління» має на меті [10]:

- створення синергії з більш широкими цілями економічного розвитку та промислової політики;
- заохочення відповідальної поведінки інвесторів, включаючи принципи корпоративної соціальної відповідальності;
- забезпечення ефективною інвестиційною політикою на міжнародному рівні.

У широкому сенсі, інвестиційна політика «нового покоління» характеризується визнанням ролі інвестицій як основної рушійної сили економічного зростання і розвитку і, як наслідок, усвідомлення того, що інвестиційна політика є центральною частиною цієї стратегії розвитку. Кожна країна має суверенне право встановлювати вхідні та робочі умови для іноземних інвесторів, за умови дотримання міжнародних зобов'язань, в інтересах суспільного благополуччя і зведення до мінімуму можливих негативних наслідків [01].

За останні два десятиліття, уряди все більше стали розуміти важливу роль приватних інвестицій, в тому числі прямих іноземних інвестицій, в збільшенні економічного зростання і соціально-економічного розвитку держав.